

Jerzy Dickman

? -1972

Absolwent Wydziału Mechanicznego z 1922 r., prezes Rady Głównej NOT-u, dyrektor naczelny Zakładów Metalowych w Radomiu, współorganizator Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej NOT-u.

W 1922 r. ukończył Wydział Mechaniczny Szkoły Morskiej w Tczewie, następnie zapisał się na studia inżynierskie. Po ich skończeniu pracował w Fabryce Metalurgicznej „Ursus”, ale Szkołę Morską miał w sercu. W 1931 r. poszukując kontaktu do niedawno powstałego Związku Absolwentów Szkoły Morskiej, napisał do redakcji „Morza” i otrzymał odpowiedź: „P. inż. Jerzy Dickman – Ostrowiec Kielecki. Adres Związku – Gdynia, PP Żegluga Polska, p. Fedorowicz”¹.

Od 1929 r. był pierwszym prezesem Robotniczego Klubu Sportowego „Ursus” (przez pięć kadencji). „Był miłośnikiem wielu dyscyplin sportowych, posiadał uprawnienia sędziowskie, a przede wszystkim był świetnym animatorem sportu. [...] Będąc w Ostrowcu bardzo często wraz z żoną Hanną był świadkiem imprez sportowych, nie stronił od wyjazdów ze sportowcami poza Ostrowiec.

W uznaniu zasług w grudniu 1935 r. przyznano jemu i żonie tytuły Honorowych Członków”².

W roku 1935 przeniósł się do Poznania, gdzie został dyrektorem fabryki odlewów H. Cegielski, a od 1936 do 1939 r. był także prezesem Klubu Sportowego HCP Poznań (założonego w 1927 r.)³.

Czas wojny przeżył jako „więzień obozu w Buchenwaldzie”⁴. Potwierdza to, jak i jego godną postawę, Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski za zasługi „położone na polu organizacji ruchu oporu w hitlerowskich obozach koncentracyjnych i pomocy współwięźniom”⁵, nadany w kwietniu 1949 r.

„W nocy z 19 na 20 stycznia 1945 r. kierownictwo niemieckie opuściło fabrykę, a wieczorem 20 stycznia cały personel niemiecki wyjechał konnymi wozami, zabierając m.in. maszyny do pisania i liczenia. Generał Mattern ogłosił Poznań twierdzą i wezwał ludność cywilną do opuszczenia miasta. Rozpoczął się czterotygodniowy okres oblężenia wschodniej części miasta. Z każdym dniem walki stawały coraz cięższe. Z 14 na 15 lutego 1945 r. spaliły się zabudowania fabryki na Główniej, w których znajdowały się modelarnia ze składem modeli i oczyszczalnia. Rano 15 lutego pocisk zapalający trafił w piętrowy fabryczny budynek przy ul. Krańcowej. Do uciekających mieszkańców domu Niemcy z terenu fabryki otworzyli ogień karabinowy. Zginęło wówczas kilku pracowników oraz żona inż. Dickmana”⁶.

W 1946 r. dyrektor Jerzy Dickman odznaczony został Złotym Krzyżem Zasługi za zasługi położone przy uruchomieniu działu zbrojeniowego Fabryki H. Cegielski w Poznaniu i wypuszczeniu 1000 maszyn parowych⁷. „Wytrwale poszukujący maszyn dla odlewni, śrubiarni i obróbki mechanicznej w ramach rewindykacji”⁸ – tak o nim informował „Głos Wielkopolski” w 1947 r.

W 1949 r. był dyrektorem naczelnym Zakładów Metalowych w Radomiu oraz przewodniczącym Komisji Organizacyjnej Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej NOT-u w Radomiu⁹, od 1958 do 1960 prezesem Rady Głównej NOT-u.

Zmarł 27 marca 1972 r.

Źródła: *Kadry morskie Rzeczypospolitej*, tom I, pod red. Jana Kazimierza Sawickiego, wyd. II, Gdynia 2000; korespondencja w zbiorach Sali Tradycji UMG; „Głos Wielkopolski” 9.05.1947; „Rzeczpospolita” 21.04.1949; <https://ostrowiecka.pl/2019/08/18/59274/>; https://pl.linkfang.org/wiki/HCP_Pozna%C5%84; <https://sip.lex.pl/akty-prawne/mp-monitor-polski/odznaczenia-pracownikow-fabryki-h-cegielski-za-zaslugi-polozone-przy-16914151>; <https://uniwersytetradom.pl/historia/>

1 „Morze” 1931, nr 2, s. 12.

2 Dariusz Kisiel, *Jubileusz pomarańczowo-czarnego klubu*, [w:] <https://ostrowiecka.pl/2019/08/18/59274/>

3 https://pl.linkfang.org/wiki/HCP_Pozna%C5%84

4 Nekrolog Jerzego Dickmana, w zbiorach Sali Tradycji UMG – D/2777, s. 110.

5 „Rzeczpospolita” 21.04.1949, s. 1.

6 <https://www.ursuswarszawa.com/pionierskie-lata-ursusa/>

7 <https://sip.lex.pl/akty-prawne/mp-monitor-polski/odznaczenia-pracownikow-fabryki-h-cegielski-za-zaslugi-polozone-przy-16914151>

8 „Głos Wielkopolski” 9.05.1947, s. 3.

9 <https://uniwersytetradom.pl/historia/>